

Медвідь Л.І.

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

me_lar@ukr.net

Мовчан А.І.

Київський національний університет ім.. Т.Г.Шевченка

м. Київ

movchan.mdu@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ ГІРСЬКОЛИЖНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

З врахуванням фізико-географічних, кліматичних, природно-ресурсних та соціально-економічних умов Закарпатська область відноситься до територій, сприятливих для розвитку туристично-рекреаційної галузі. Її гірські території характеризуються обмеженнями, які обумовлені географічною ізоляцією, складністю рельєфу та кліматичних умов, вразливістю екосистем та малодоступністю, які ускладнюють господарську діяльність, але є надзвичайно сприятливими для розвитку гірськолижного туризму.

Типовими районами Закарпатської області, які найбільш привабливі для розвитку гірськолижного туризму, є Рахівський (Драгобрат, Ясіня, Лезещина, Кобилецька Поляна, Богдан), Міжгірський (Пилипець, Ізки, Міжгір'я, Подобовець), Воловецький (Жденієво, Верхній Студений), Великоберезнянський (Ужок-Волосянка, Вишка-Красія), Свалявський (Солочин, Поляна), Тячівський (Усть-Чорна, Калина-Великий), Перечинський (Воеводино, Новоселиця), Хустський (Велятино, Шаян), Іршавський (Осій), Мукачівський (Синяк) [1].

Гірськолижні комплекси регіону розрізняються за такими показниками, як місткість, принцип розміщення в ландшафті, принципи містобудівного розміщення та тип композиційно-планувальної структури. За висотою, яка впливає на стійкість снігового покриву, їх можна поділити на три групи: 1)

високогірні – Драгобрат, Кострино («Красія») та Подобовець; 2) середньогірні – Пилипець, Ізки, Жденієво; 3) низькогірні – Синяк, Шаян, Поляна.

В області можна виділити багато гірсько-рекреаційних осередків розвитку гірськолижного туризму, які поєднують в собі бальнеологічні курорти та гірськолижні зони. Наприклад, «Поляна», «Квітка Полонини»), «Шаян», «Синяк» тощо (рис. 1).

Рис. 1. Головні гірськолижні курорти Закарпатської області (інтерактивна карта) [2].

Більшість гірськолижних комплексів регіону орієнтована на цілорічне туристичне обслуговування та розміщена вздовж основних транспортних автомагістралей міжнародного та національного значення, залізничних шляхів, або в структурі населеного пункту, що дозволяє комплексно розвивати і використовувати їх інфраструктуру. Лише окремі гірськолижні комплекси, зокрема Драгобрат, орієнтуються виключно на обслуговування гірськолижників. Це створює ряд проблем, зокрема з доставкою туристів до місця катання.

Кожна група курортів має свою специфіку, особливості територіального розташування, однак при цьому всім властиві диспропорції, які нівелюються соціально-економічним потенціалом: незадовільним станом автодорожніх комунікацій, фізичною та морально застарілою матеріально-технологічною базою, нерозвиненим середовищем правового та економічного регулювання

процесів інвестиційного забезпечення, слабким розвитком допоміжних інфраструктурних складових рекреаційної сфери, малоефективними організаційно-економічними методиками управління господарськими процесами.

Організація масового відпочинку гірськолижників відзначається рівнем розвитку інфраструктури, що забезпечує формування сучасних гірськолижних центрів, які включають готельні комплекси, систему підйомників, траси спусків різної протяжності та складності, служби облаштування і підготовки трас, контрольно-рятувальні служби, спортивні організації й споруди, магазини, пункти прокату спортінвентарю, «гірськолижні школи». Важливим елементом інфраструктури гірськолижних курортів, від якого залежать можливості використання схилів для катання, є стан гірськолижних трас, технічний стан обладнання (витягів та канатно-крісельних доріг), стан снігового покриття гірськолижних трас і можливості штучного засніження схилів, їх освітлення, умови придбання квитків на спуск тощо.

Отже, в цілому, Закарпатська область має сприятливі умови для розвитку гірськолижного туризму. Гірськолижні курорти мають хороше транспортне сполучення та розвинуту інфраструктуру – гірськолижні траси з витягами, обладнання для штучного засніження схилів, нічне освітлення. На їх території працюють пункти прокату гірськолижного спорядження та аксесуарів, сервісні пункти з підготовки та ремонту гірських лиж. На більшості гірськолижних курортів регіону зберігається баланс між розвитком інфраструктури проживання та відпочинку і самою гірськолижною інфраструктурою.

Список використаних джерел

1. Закарпаття зимове: лижі, витяги, оздоровлення. Департамент економічного розвитку і торгівлі. – Ужгород, 2016.
2. Головні гірськолижні курорти Закарпатської області (інтерактивна карта) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mukachevo.net/ua/news/view/136250>